प्रलिख् (c. 1. -ख्खेऽति -ख्खिँ).

EXCLAIMED, *p. p.* उत्क्रुष्टः -ष्टा -ष्टं, चिक्रुष्टः -ष्टा -ष्टं, उद्घुष्टः -ष्टा -ष्टं.

EXCLAMATION, *s.* उत्क्रोशः, उत्क्रुष्टं, घोषणं -णा, उद्घोषणं, उदारः, उच्चैर्घुष्टं, उद्घुष्टं, उच्चभाषणं, उच्चैःस्वरः, रासः, प्रख्येडनं, चीत्कारः.

EXCLAMATORY, *a.* उत्क्रोशकः -का -कं, उद्घोषणः -णा -णं, चिक्रोशनः -ना -नं.

To EXCLUDE, *v. a.* (Thrust out) बहिःकृ, बहिष्कृ, निराकृ, अपाकृ, निःसृ in caus. (-सारयति -यितुं), अपसृ, निरस् (c. 4. -अस्यति -असितुं), अपास, अपानुद् (c. 6. -नुदति -नोत्तुं), निष्कस्य in caus. (-कासयति -यितुं).—(Debar) बाध् (c. 1. बाधते -धितुं), निषिध् (c. 1. -षेधति -षेद्धुं), वृ in caus. (-वारयति -यितुं), निरूध् (c. 7. -रुणद्धि -रोद्धुं), विरूध्, अवरूध्.—(Except, not include) वृज् (c. 10. वर्ज्जयति -यितुं), अपास, पर्य्युदस्, अपुदस्, उपसंहृ, उपसंहरणं कृ, न परिग्रह् (c. 9. -गृह्णाति -ग्रहीतुं); 'is excluded,' परिहीयते.

EXCLUDED, *p. p.* बहिष्कृतः -ता -तं, बहिःकृतः -ता -तं, निराकृतः -ता -तं, निरसः -सा -सं, उदसः -सा -सं, अपासः -सा -सं, निःसारितः -ता -तं, निषिद्धः -द्धा -द्धं, बाधितः -ता -तं, निवारितः -ता -तं, विहीनः -ना -नं, परिहीणः -णा -णं.—(Excepted) वर्ज्जितः -ता -तं, पर्य्युदसः -सा -सं, व्यतिरिक्तः -क्ता -क्तं, उपसंहृतः -ता -तं, अपवृक्तः -क्ता -क्तं, व्यावृत्तः -त्ता -तं; 'excluded from society,' अपांक्तः -क्ता -क्तं.

EXCLUSION, *s.* बहिष्करणं, बहिःकरणं, निराकरणं, निरासः, निरसनं, अपासनं, अपसारणं, निःसारणं, निष्कासनं, निषेधः, प्रतिषेधः, निवारणं, वारणं, अवरोधनं, निरोधः, विरोधः, विरुद्धनं, विहीनत्वं.—(Exception) वर्ज्जनं, पर्य्युदासः, उदासः, उपसंहारः -हरणं, व्यावृत्तिः *f.*, व्यतिरेकः.

EXCLUSIVE, *a.* (Debarring) निवारकः -का -कं, बाधकः -का -कं, निषेधकः -का -कं.—(Possessed to the exclusion of others) असामान्येन भुक्तः -क्ता -क्तं, पृथग्भुक्तः -क्ता -क्तं, अन्यव्यतिरेकेण भुक्तः -क्ता -क्तं, अनन्यः -न्या -न्यं -न्यत्, केवलः -ला -लं.—(In logic) वैशेषिकः -की -कं.—(Not including, not taking into the account) वर्ज्जनीयता, अपासः, अपहायः, हित्वा, अपरिगण्यः or expressed by रहितः -ता -तं, हीनः -ना -नं in comp.

EXCLUSIVELY, *adv.* (To the exclusion of others, apart) असामान्येन, असाधारण्येन, पृथक्, स्वकानतस्, एकानो, अन्यव्यतिरेकेण, केवलं, विजने.—(Without including) वर्ज्जनीयतां, अपासः, अपरिगण्य.

EXCLUSIVENESS, *s.* केवल्यं, केवलत्वं, अनन्यता, असामान्येन परिभोगः.

To EXCOGITATE, *v. a.* प्रचिन्त् (c. 10. -चिन्तयति -यितुं), परिचिन्त्, परिचिन्त्, मनसा क्लृप् (c. 10. कल्पयति -यितुं), परिक्लृप्.

EXCOGITATED, *p. p.* प्रचिन्तितः -ता -तं, मनःकल्पितः -ता -तं, परिकल्पितः -ता -तं.

EXCOGITATION, *s.* उपायचिन्तनं, परिचिन्ता, मनसा परिकल्पनं.

To EXCOMMUNICATE, *v. a.* खृष्टीयसमाजात् बहिष्कृ or निराकृ or निरस् (c. 4. -अस्यति -असितुं), खृष्टीयधर्म्माधिकारात् भ्रंश् (c. 10. भ्रंशयति -यितुं) or च्यु in caus. (च्यावयति -यितुं), अपांक्तीकृ, अपावीकृ.

EXCOMMUNICATED, *p. p.* खृष्टीयसमाजात् बहिष्कृतः -ता -तं or निराकृतः -ता -तं, अपांक्तः -क्ता -क्तं, अपावीकृतः -ता -तं.

EXCOMMUNICATION, *s.* खृष्टीयसमाजात् बहिष्करणं or निराकरणं or निरसनं, अपांक्तीकरणं, अपावीकरणं; 'by edict,' अपांक्त्यपः.

To EXCORIATE, *v. a.* त्वक्छेदं कृ, त्वग्भेदं कृ, चर्म्मघातं कृ, त्वगुल्लेखनं कृ, चर्म्म लिख् (c. 6. लिखति, लेखितुं) or उल्लिख् or दृ in caus. (दारयति -यितुं) or पिदृ, त्वच् (nom. त्वचयति -यितुं), चर्म्म घृष् (c. 1. घर्षति -र्ष्टुं) or निर्घृष्, निस्त्वचीकृ.

EXCORIATED, *p. p.* क्षतचर्म्मा -र्म्मा -र्म्म (न्), उल्लिखितचर्म्मा &c., पिदा-रितत्वक् *m. f. n.*, निष्क्षर्म्मा &c., घर्षितचर्म्मा &c., निस्त्वचः -चा -चं.

EXCORIATION, *s.* त्वक्क्षतिः *f.*, चर्म्मक्षतिः *f.*, त्वक्परिक्षतिः *f.*, चर्म्मोल्लिखनं, त्वक्छेदः, त्वग्भेदः, त्वगुल्लिखनं, त्वग्दारणं, चर्म्मदारणं, चर्म्मनिर्घर्षणं.

EXCORTICATION, *s.* निस्त्वचीकरणं, निर्वल्कीकरणं, त्वक्परिपुटनं.

EXCREMENT, *s.* शकृत् *n.*, पुरीषं, उच्चारः, उच्चरितं, अमेध्यं, मलं, शरीरमलं, विष्ठा, विष्टा, विट् *f.*, (ष्), गूथः -थं, शारीरं, प्रमलं, अवस्करः, अपस्करः, वर्च्चस्कः -स्कं, कल्कं, हर्षं, तूर्य्यं, पूतिकं, शोधनं, किट्टं; 'excrement and urine,' विण्मूत्रं; 'to void excrement,' पुरीषोत्सर्गं कृ, विण्मूत्रोत्सर्गं कृ, गु (c. 6. गुवति -वितुं).

EXCREMENTAL, *a.* उच्चरितः -ता -तं, उत्सर्जितः -ता -तं, हृदः -द्या -द्यं.

EXCREMENTITIOUS, *a.* मलीनिलः -लि (न्), पुरीषमयः यी -यं, पिशमयः -यी -यं.

EXCRESCENCE, *s.* गण्डः -डडा, स्फोटः -टकः, अर्बुदः, आभोगः; 'fleshy excrescence,' अधिमांसं; 'on the tongue,' अधिजिह्वः; 'on the bone,' अध्यस्थि *n.*

To EXCRETE, *v. a.* उत्सृज् (c. 6. -सृजति -स्रष्टुं), भूचपुरीषोत्सर्गं कृ, उच्चर् (c. 1. -चरति -रितुं), गु (c. 6. गुवति -वितुं), हद् (c. 1. हदते, हत्तुं).

EXCRETED, *p. p.* उच्चरितः -ता -तं, हद्नः -द्ना -द्नं, गूनः -ना -नं.

EXCRETION, *s.* (Act of excreting) उत्सर्गः, उत्सर्जनं, उच्चरणं.—(That which is excreted) उच्चारः, उच्चरितं, मलं. *See* EXCREMENT.

EXCRETIVE, EXCRETORY, *a.* उत्सर्गकारी -रिणी -रि (न्), उच्चारकः -का -कं, मलवहिष्कारकः -का -कं, मलरेचकः -का -कं.

To EXCRUCIATE, *v. a.* व्यथ् (c. 10. व्यथयति -यितुं), तप् in caus. (तापयति -यितुं), सन्तप्, परितप्, यत् in caus. (यातयति -यितुं), कृष् in caus. (कर्षयति -यितुं), तिग्मयातनां दा or कृ.

EXCRUCIATED, *p. p.* व्यथितः -ता -तं, सन्तप्तः -प्ता -प्तं, कर्षितः -ता -तं.

EXCRUCIATING, *a.* व्यथकः -का -कं, व्यथाकरः -री -रं, उद्वेजनकरः -री -रं, सन्तापकः -का -कं, तिग्मयातनाकारी -रिणी -रि (न्), अरुन्तुदः -दा -दं, प्रमाथी -थिनी -थि (न्).

EXCRUCIATION, *s.* तिग्मयातना, तीव्रवेदना, यातना, व्यथा -थनं.

To EXCULPATE, *v. a.* दोषात् or अपराधात् शुध् in caus. (शोधयति -यितुं) or विशुध or परिशुध or मुच् (c. 6. मुञ्चति, मोक्तुं), निर्दोषीकृ, निरपराधीकृ, अनपराधिनं -धिनीं -धि कृ.

EXCULPATED, *p. p.* दोषमुक्तः -क्ता -क्तं, विशोधितः -ता -तं, विशुद्धः -द्धा -द्धं, निर्दोषः -षा -षं, निरपराधः -धा -धं, विगतदोषः -षा -षं, गतकलङ्कः -ङ्का -ङ्कं.

EXCULPATION, *s.* विशोधनं, विशुद्धिः *f.*, परिशोधः -धनं, दोषमुक्तिः *f.*, दोषमोचनं, निर्दोषीकरणं, निरपराधीकरणं, दोषप्रक्षालनं, दोषमार्जनं.

EXCULPATORY, *a.* शोधकः -का -कं, शोधनः -ना -नं, विशोधकः -का -कं, विशोधनः -ना -नं, परिशोधनः -ना -नं, दोषमोचकः -का -कं, निर्दोषकारी -रिणी -रि (न्).

EXCURSION, *s.* (Ramble) भ्रमणं, परिभ्रमः -मणं, विहारः, विहरणं.—(Deviation) उत्क्रमः, विचलनं, अभिचारः, भ्रान्तिः *f.*, पथभ्रागः, पथभ्रंशः, पथोल्लङ्घनं, पथातिक्रमः.

EXCURSIVE, *a.* भ्रमी -मिणी -मि (न्), भ्रमणकारी -रिणी -रि (न्), उत्क्रान्तमर्य्यादः -दा -दं, अभिचारी -रिणी -रि (न्), विहारी -रिणी -रि (न्), त्यक्तमार्गः -र्गा -र्गं.

EXCUSABLE, *a.* क्षमणीयः -या -यं, क्षन्तव्यः -व्या -व्यं, क्षमार्हः -र्हा -र्हं, क्षम्यः -म्या -म्यं, शोधनीयः -या -यं, मार्जनीयः -या -यं, मोचनीयः -या -यं, सहनीयः -या -यं.

To EXCUSE, *v. a.* (Pardon) क्षम् (c. 1. क्षमते -क्षि, क्षन्तुं), संक्षम्, मृष् (c. 4. मृष्यति, मर्षितुं, मर्ष्टुं, c. 10. मर्षयति -यितुं).—(Free from